ziste. Cu toate că, în aceste zile decisive, americanii au refuzat să ajute pe rezistenţi cu vase şi avioane, patrioţii corsicani au obligat trupele germane să evacueze insula la începutul lunii octombrie.

Aducînd elogiul său celor care au luptat în rezistenţa corsicană, autorul subliniază dîrzenia şi voinţa lor arzătoare de a fi liberi. El aduce prinosul său de recunoştinţă conducătorilor al căror curaj şi energie o exemplifică pe zeci de pagini din cartea sa.

Mişcarea de rezistenţă condusă de comunişti, sprijinită de lupta tuturor popoarelor, a dus la eliberarea Corsicii cu un an înaintea ţărilor de pe continent.

Ca şi în perioada pregătirii luptei de eliberare, Partidul Comunist a rămas şi după victorie alături de patrioţi, fiind cel mai activ şi prezent partid din cadrul Frontului Naţional.

Generalul Gambiez scrie despre rezistenţa din Corsica cu autoritatea şi căldura unui participant activ.

*J. Benditer*

ANUARUL INSTITUTULUI DE ISTORIE ŞI ARHEOLOGIE „A. D. XENOPOL", Iaşi, tom. X, 1973, 698 p.

În ultimii ani, „Anuarul Institutului de istorie şi arheologie «A. D. Xenopol»" s-a impus tot mai mult, în ţară şi peste hotare, ca o publicaţie de prestigiu, înscriindu-se ferm pe linia tradiţiei existente la Iaşi în cercetarea istoriei. Cercetători de valoare, cu vechi state de serviciu în ştiinţa istorică, tineri care s-au afirmat puternic şi alţii care s-au înscris cu fermitate pe calea consacrării, desfăşoară o activitate laborioasă care conferă instituţiei de cercetare ieşene o serioasă pondere în ştiinţa istorică românească. În cuprinsul numărului pe marginea căruia stăruim, colaborează, alături de membri ai Institutului, numeroşi alţi istorici, din Iaşi sau din alte centre ale ţării. Cele 698 pagini, în cuprinsul cărora sînt incluse studii şi comunicări, documente, studii documentare, recenzii şi note bibliografice, conţin o tematică bogată şi variată, consacrată dezvoltării economice şi politice, demografiei, organizării interne, relaţiilor externe, istoriografiei ş.a.

Cercetările se disting, atît prin importanţa problematicii, cît şi prin seriozitatea documentării, a informaţiei şi punctelor de vedere noi aduse în circuitul ştiinţific. Alături de lucrările care ilustrează dezvoltarea economiei (T. Mateescu, *Contribuţii la istoricul morăritului din Dobrogea în timpul stăpînirii otomane)*, procesul de creştere a pieţei interne în prima jumătate a secolului al XIX-lea (D. Vitcu, *Preocupări şi iniţiative privind industria metalurgică din Moldova*; C. Istrate, *Cu privire la exportul de grîne din Moldova în anii 1830—1831)*, se înscriu drept contribuţii de reală valoare acelea care, prin reconsiderarea materialului documentar, restabilesc adevărul sau oferă soluţii noi pentru înţelegerea unor importante etape ale istoriei noastre. Citãm, în acest sens, interesanta dar şi îndrăzneaţa interpretare a lui St. Gorovei care ne oferă o nouă cronologie a voievozilor moldoveni în secolul al XIV-lea *(Indreptări cronologice la istoria Moldovei din veacul al XIV-lea)*, precum şi reconstituirea atentă şi bine argumentată a lui C. Stoide *(Contribuţii la studiul istoriei Ţării Româneşti între anii 1447—1450)*. Reţine atenţia, în egală măsură, prin fineţea interpretării, lucrarea tînărului I. Ciupercă *(Relaţii între partidele politice burgheze în timpul elaborării Constituţiei din 1923)*.

Remarcabile ni se par studiile şi articolele referitoare la relaţiile externe. Astfel, D. Ciurea, pentru prima dată în istoriografia noastră, pe baza unei documentări *complete* şi a unei încadrări riguroase, ne oferă o analiză minuţioasă

https://biblioteca-digitala.ro

a *Relaţiilor externe ale Moldovei în secolul al XVI-lea* cu Imperiul Otoman, cu Polonia şi cu Habsburgii. La rîndul său, Ven. Ciobanu, folosind şi documente extrase din arhivele Poloniei, reconstituie *Raporturile turco-poloneze şi Moldova de la pacea de la Carlowitz pînă la 1714*. De asemenea, cu competenţa ce i-o conferă cunoaşterea deplină a perioadei în discuţie, I. Saizu analizează *Relaţiile economice ale României între anii 1922 şi 1928*.

Nu putem să nu subliniem soliditatea şi valoarea cercetării întreprinse de L. Şimanschi şi George Ignat, în legătură cu *Constituirea cancelariei statului feudal moldovenesc* (II), utilitatea preocupărilor în domeniul demografiei ale Ecaterinei Negruţi *(Consideraţii privind mortalitatea în oraşul Iaşi între 1832 şi 1865)* precum şi importanţa ce o prezintă introducerea în circuitul ştiinţific a unor noi documente istorice (I. Caproşu, *Documente moldoveneşti din arhivele vieneze* şi Paul Mihail, *Alte acte româneşti de la Constantinopol, 1658—1738* (III)).

După studiul documentar semnat de I. Agrigoroaie şi V. Dobrinescu, referitor la *Probleme ale revoluţiei democrat-populare din România în unele lucrări străine*, remarcăm grupajele de materiale consacrate lui D. Cantemir — interes notabil prezintă comunicarea lui Tahsim Gemil, intitulată *Ştiri noi din Arhivele turceşti privitoare la Dimitrie Cantemir* — lui Al. I. Cuza, precum şi cele trei comunicări prezentate la simpozionul organizat de Institutul de istorie din Iaşi, consacrat lui V. Pârvan, semnate de M. Petrescu-Dîmboviţa, Al. Zub şi Virgil Catargiu.

Capitolul cuprinzînd recenziile, notele bibliografice şi revista revistelor este masiv şi dens. În cele 154 pagini, sînt prezentate şi discutate numeroase cărţi, studii sau reviste ; aria pe care se extinde şi rigoarea analizei conferă capitolului o pondere deosebită în cuprinsul revistei. Anuarul se încheie cu înfăţişarea „vieţii ştiinţifice" a Institutului în cursul anului 1973 şi cu o foarte utilă tablă de materii a tomurilor I—X (1964—1973).

Cu regretul de a nu fi putut înfăţişa şi analiza *toate* contribuţiile — de certă valoare — incluse în paginile publicaţiei ieşene, considerăm că aceasta — aşa cum şi numărul pe marginea căruia ne-am formulat observaţiile o probează — îşi are o personalitate distinctă, contribuind la conturarea liniilor *şcolii* ieşene de istorie. Aceasta, păstrînd tradiţiile valoroase, răspunde cu fermitate dezideratelor actuale ale ştiinţei noastre istorice.

*Gh. Platon*

https://biblioteca-digitala.ro